

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران
معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی آموزشی

«طرح دوره نظری – عملی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: هماتولوژی و انتقال خون

عنوان درس: طب انتقال خون

نوع و تعداد واحد^۱: ۲ واحد (نظری)

نام مسؤول درس: دکتر مینو شهیدی

مدرس / مدرسان: دکتر مینو شهیدی، دکتر ریما منافی

پیش نیاز/ همزمان: ایمونوهماٹولوژی پایه

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد خون شناسی آزمایشگاهی

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: ایمونولوژی پزشکی

محل کار: دانشکده پیراپزشکی

تلفن تماس: ۸۶۷۰۴۵۱۶

نشانی پست الکترونیک: shahidi.m@iums.ac.ir

^۱نوع واحد: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب در برنامه آموزشی

توصیف کلی درس

واژه طب انتقال خون یک تخصص چند جانبه شامل تمام جنبه‌های اهدای خون، نگهداری و تهیه فرآورده‌های خونی، درمان با آن‌ها و شناسایی انواع عوارض مرتبط با تزریق خون می‌باشد. در این درس به آموزش انواع روش‌های اهدا، تولید، نگهداری، ذخیره سازی، حمل و نقل و کاربرد فرآورده‌های مختلف خونی و نیز آموزش استراتژی‌های مرتبط با سلامت خون پرداخته می‌شود.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

آشنایی با انواع اهدا کنندگان فرآورده‌های سلولی و پلاسمایی، خونگیری، تهیه، نگهداری و کاربرد بالینی فرآورده‌های خون، شناسایی عوامل عفونی منتقله از راه تزریق خون، بررسی عوارض انتقال خون و مدیریت آن

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- ✓ با تعاریف، مفاهیم و اصول جذب اهداکنندگان آشنا باشد.
- ✓ تسلط کافی بر روش‌های مختلف اهدای فرآورده‌های خونی داشته باشد.
- ✓ با نحوه تولید، نگهداری و کاربرد انواع فرآورده‌های خونی آشنا باشد.
- ✓ فرآورده‌های نوین انتقال خون و داروهای مشتق از پلاسما را بداند.
- ✓ بتواند انواع عوارض ناشی از انتقال خون را شناسایی و طبقه بندی نماید.
- ✓ قابلیت انتقال مفاهیم آموزش داده شده به سایر همکاران و دانشجویان را داشته باشد.

رویکرد آموزشی^۱:

- ☐ مجازی^۲ ☒ حضوری ☐ ترکیبی^۳

روش های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد حضوری

- ☒ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- ☐ بحث در گروه های کوچک
- ☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ☐ یادگیری مبتنی بر سناریو
- ☐ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- ☐ یادگیری مبتنی بر بازی

□ سایر موارد نام ببرید.....

جدول تقویم ارائه درس طب انتقال خون

روز و ساعت کلاس: شنبه‌ها ساعت ۱۲-۱۰

جلسه	عنوان مبحث فعالیت یادگیری / تکالیف	روش یاددهی - یادگیری	تاریخ ارائه	نام مدرس / مدرسین
۱	آشنایی با تعاریف، مفاهیم و معرفی سیستم‌های جذب و انتقال اهداکنندگان خون و فرآورده	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۱۱/۲۷	دکتر شهیدی
۲	انواع روش‌ها و نحوه جمع آوری فرآورده‌های خونی مختلف	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۱۲/۰۴	دکتر منافی
۳	واکنش‌های ناخواسته اهدای خون و مراقب از اهداکننده (دنوروپژولانس)	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۱۲/۱۱	دکتر شهیدی
۴	آشنایی با عفونت‌های منتقله از راه تزریق خون، عفونت‌های نوظهور و استراتژی‌های غربالگری	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۱۲/۱۸	دکتر شهیدی
۵	تولید، نگهداری، ذخیره سازی و کاربرد انواع فرآورده‌های سلولی و پلاسمایی	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۱۲/۲۵	دکتر شهیدی
۶	کنترل کیفی فرآورده‌های خونی	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۴/۰۱/۱۶	دکتر شهیدی
۷	ملاحظات قبل از تزریق فرآورده‌های خونی (آماده سازی، ارسال، تحویل، ارزیابی گیرنده، آموزش بیمار و ...) و پایش تزریق خون	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۴/۰۱/۲۳	دکتر منافی
۸	انتقال خون حجیم و تزریق خون در موارد خاص (اورژانس، تروما و ...)	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۴/۰۱/۳۰	دکتر شهیدی
۹	آفرزیس، اصول تهیه و کاربردهای بالینی (آفرزیس درمانی)	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۴/۰۲/۰۶	دکتر شهیدی
۱۰	روش تهیه و کاربرد فرآورده‌های نوین انتقال خون و داروهای مشتق از پلاسما	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۴/۰۲/۱۳	دکتر منافی
۱۱	آشنایی با هموویژیلانس، چک لیست‌های ارزیابی عوارض انتقال خون و زنجیره سرد، بانک خون و کمیته‌های انتقال خون بیمارستانی	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۴/۰۲/۲۰	دکتر منافی
۱۲	آشنایی با سیستم Look back	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۴/۰۲/۲۷	دکتر منافی
۱۳	روش‌های مدیریت ذخایر خون و فرآورده‌های آن در مراکز درمانی	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۴/۰۳/۰۳	دکتر منافی
۱۴	مدیریت خون بیمار (Patient Blood Management)	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۴/۰۳/۱۰	دکتر شهیدی
۱۵	آزمایش‌های Point of care در انتقال خون	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۴/۰۳/۱۷	دکتر منافی
۱۶	آشنایی با معرف‌ها و تجهیزات لازم در انتقال خون	سخنرانی تعاملی	جبرانی	دکتر منافی

وظایف و انتظارات از دانشجو:

وظایف عمومی دانشجو و انتظارات در طول دوره نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس^۱

روش ارزیابی دانشجو:

▪ ذکر نوع ارزیابی:

- ارزیابی تکوینی (سازنده)^۲

- ارزیابی تراکمی (پایانی)^۳

سهم ارزشیابی هر نوع / روش در نمره نهایی و سهم نمره اساتید دوره

۹۰٪ ارزیابی تراکمی (آزمون کتبی چهارگزینه‌ای، تشریحی و ...) و ۱۰٪ ارزیابی تکوینی

منابع:

منابع شامل کتاب های درسی، نشریه های تخصصی، مقاله ها و نشانی وب سایت های مرتبط می باشد.

الف) کتب:

- Transfusion Medicine; Self-Assessment and Review (AABB), last edition.
- Technical Manual (AABB), last edition.
- Modern Blood Banking & Transfusion Practices, (Denise M. Harmening), last edition.
- Clinical Diagnosis & Management by Laboratory Methods (Henry), last edition.
- Books published by the Iranian Blood Transfusion Organization and/or the Iranian Blood Transfusion Association

ب) مقالات:

ج) محتوای الکترونیکی:

^۱ وظایف عمومی می توانند در همه انواع دوره های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

2 . Formative Evaluation

3 . Summative Evaluation